

De wegwijzers mogen weg

Tim Foncke

Achterflap

Lieve Ann, iedere man maakt het ooit mee: hij staat voor de spiegel en zeept zijn gezicht in met scheerschuim en dan scheert hij het gezicht van zijn vader bloot. Dat doe ik liever niet in de badkamer van mijn moeder.

2016 is niet het meest swingende jaar in de geschiedenis van Tim Foncke. Een lange liefde loopt stuk, waarna de 37-jarige schrijver weer bij zijn moeder gaat wonen. Later dat jaar verblijft hij achtereenvolgens in een hotelkamer in Aalst, in Thailand, in Aigem, in Zuid-Frankrijk en weer bij zijn moeder. Vanuit deze plaatsen schrijft hij brieven aan de ex-geliefde met wie hij wel nog naar Thailand gaat, wat een wrange reis wordt – en aan vrienden. Het is flessenpost in een zee van drank. Op een mooie zomerdag reserveert hij een tafel voor twee en vanaf dan staat de liefde opnieuw op het spel.

De wegwijzers mogen weg is een tragikomische roman over liefde en vriendschap, over ver van huis zijn en thuiskomen.

Eerste zin proloog

Ook in dit huis zal ik niet sterven.

Eerste zin verhaal

Lieve Ann, in mijn moeder haar boekenkast staat *Het Achterhuis* naast een survivalgids.

samenvatting

De schrijver Tim Foncke trekt tijdelijk bij zijn moeder in op 37 jarige leeftijd wanneer zijn relatie met L slecht gaat. Tim durft nog niet de waarheid hardop uit te spreken, maar ook hij weet dat haar hart een ander gevonden heeft. Een laatste reis naar Thailand blijkt dan ook niet de redding van de relatie en drijft de twee verder uit elkaar. Eenmaal thuis zoekt Tim troost in de fles zoals hij altijd al zocht. Op advies van de collega van zijn moeder die psycholoog is, begint Foncke met brieven schrijven. Deze brieven moet hij schrijven wanneer hij sober is. Hierdoor ontstaat een briefwisseling tussen hem en liefdes en vrienden, zowel zakelijk als informeel. Hierdoor ontstaat een parallelle briefwisseling tussen hem en zijn ex geliefde en zijn huidige relatie begin van het boek met L. Later volgt uit deze briefwisseling met zijn exliefde Ann, echt contact en beginnen de twee met elkaar te daten. Zij hebben de liefde in elkaar gevonden en ondanks het pijnlijke nieuws waarin Foncke te horen krijgt dat L zwanger is, komt Foncke hier goed doorheen nu hij zijn nieuwe thuis bij een andere vrouw gevonden heeft

personages

Tim Focke: hoofdpersonage en schrijver boek, net als de ik-personage.

L: De vriendin van Foncke met wie de relatie stukloopt in het boek.

Ann: De nieuwe vlam van Foncke die hij al een aantal jaar kent d.m.v. optreden

Meelekes: Fonckes vriendengroep.

Mama: Tim Fonckes moeder bij wie hij enige tijd intrekt.

Robert: Vriend Tim Foncke.

Melvin: Vriend Tim Foncke.

Patrick: Vriend Tim Foncke en getrouwd met Renate.

Quotes

‘Ik schrijf omdat de pen het dichtst bij het mes komt’

Een terugkomend citaat die een belangrijke rol in de verhaal lijn speelt. Zie motieven.

‘was wc-papier houder altijd al je droombaan?’

Foncke heeft soms een spottende manier van schrijven die in deze zin dan ook goed naar voren komt.

‘Bij ieder nieuw hoofdstuk in mijn leven wil ik het beste van het oude meenemen in het nieuwe’

Dit is een zin die de gedachtes van Tim Foncke uitstekend verwoord. Iemand die van het oude en vertrouwde houdt en nog aan zijn oude liefde schrijft tijdens zijn huidige relatie gedurende het eerste deel van het boek.

‘Op reis gaan is toch vooral thuis zo goed mogelijk nabootsen’

Ondanks dat Tim Foncke zoveel op reis is in het boek, snakt hij ernaar om ‘ thuis zo goed mogelijk na te bootsen’ wanneer hij op reis is, wat een interessante zin is eigenlijk aan gezien hij zoveel op reis is. En als hij niet op reis is, is hij of in zijn moeders huis of het oude appartement van zijn vader te vinden of het huis van zijn vriendin en alsof dat niet al genoeg verblijfplaatsen zijn slaapt hij ook nog een gedurende periode in een nabijgelegen hostel. Iemand die dus zo’n onduidelijk huis heeft als hij verlangt dus het meest ernaar om ‘thuis’ na te bootsen wanneer hij op reis is. Maar wat is dan voor hem thuis? In het boek komen verschillende dingen naar voren die hij doet om zichzelf comfortabel te maken zoals drinken en schrijven.

‘De man hangt zijn trui bij voorkeur over de schouders, een cape als het dichtste dat hij ooit zal komen bij wegvliegen van zijn vrouw’

Foncke heeft voor zijn weten gefaald in de liefde en argwaant elk ander paar. Vandaar deze opmerking waar hij verafschuwt hoe naar zijn mening de man de vrouw maar moet please.

thematiek

In het boek komen meerdere thema's voor. Zo is een thema de liefde en dan komt hier vooral naar voren dat als je niet werkt voor de liefde de liefde verwatert en verdwijnt. Thema alcohol en wat alcohol met je doet en dan komt ook zeker naar voren dat het minderen van alcohol beter is zowel voor jezelf als voor de liefde. Een leerzaam boek als u er op de juiste manier naar kijkt.

motieven

'Ik schrijf omdat de pen het dichtst bij het mes komt'

Deze zin wordt meerdere malen herhaald gedurende de verloop van het boek en het leven van Tim Foncke. Het staat voor de keuze die Foncke maakt in contrast met die van zijn vader. Net als de vader van Foncke is Foncke een alcoholist, maar kiest Foncke voor het schrijven i.p.v. geweld zoals zijn vader wel deed, dit is dan ook de reden dat zijn ouders elkaar verlieten en hij daarna jong overleed. De pen is een manier voor Foncke om van zich af te schrijven en hem te weerhouden van domme dingen te doen zoals zijn vader wel deed.

motto

'Wij willen blijven wat we zijn. Luxemburg'

opdracht

'Dit is voor Thé Lau en Luc De Vos en hun kompanen bij the Scene en Gorki, die bij me waren tijdens het schrijven.'*

Trivia-auteur

Tim Foncke geboren 29 augustus 1987, in Aalst. Deze Vlaamse schrijver vormde eerst zijn carrière uit vakkenvullen in een supermarkt en begon later op het toneel als stand-up comedian. Later in 2009 bracht hij zijn eerste zogeheten 'brievenboek' uit, *De geachte*. Ook bracht hij nog een tweede brievenboek op de markt, *Het leven is goed als je niet deelneemt*. Deze boeken leverde echter veel ophef op bij de oorspronkelijk geadresseerde. Hierdoor spande zich in korte tijd een rechtszaak aan wat zich vormde in een voorwaardelijke gevangenisstraf en morele schadenvergoeding van Foncke, maar het eindigde goed voor Foncke wanneer hij door het hof van beroep over de gehele zaak werd vrijgesproken. Daarna heeft hij meerdere boeken uitgebracht zoals, *Vier brieven*, *God is klein geschapen*, *houdt god van mij?* En zijn nieuwste *De wegwijzers mogen weg*, die weer toebehoort aan de 'brievenboeken', welke inmiddels kenmerkend zijn aan Tim Foncke.

titelverklaring

Het leven van de 37 jarige Tim Foncke is een zootje en hij valt weer terug op de zorg van zijn moeder. Toch stapt hij na korte tijd weer de weide wereld in en gaat zijn eigen weg. Hij vindt zijn draai weer wanneer hij weer de liefde vindt en heeft de 'wegwijzers' niet meer nodig. Vandaar de titel 'De wegwijzers mogen weg'

structuur en perspectief

Ik-perspectief.

‘Van cafe De Molen liep ik naar de Spar, waar ik een karton rode wijn van vijf liter kocht’

Het boek bestaat uit 5 hoofdstukken welke ieder bij een naam aangegeven is. De hoofdstukken heten:

- Landries 92, Aaigem
- Van hier naar haar
- Eenzijdig bestaan
- Augustus en alles daarna
- Blauw.

Deze titels hangen allemaal samen met het huidige bestaan van Foncke. Ondanks de vele terugblikken zat er enigszins een chronologische volgorde in. De hoofdstukken staan voor momenten in zijn leven en geven houvast aan de tijd. Dit laat duidelijk zijn liefdes status zien en hoe zijn leven vorderde. Zo is het eerste hoofdstuk waar het boek mee begint een proloog die vernoemd is naar zijn oude adres met zijn geliefde en staat voor het adres dat hij achterlaat en als een leegte voelt. Van hier naar haar gaat over de periode dat hij zijn tijd in ‘Landries 92, Aaigem ontvlucht naar zijn moeder(‘haar’) maar ook voor het moment dat hij van zijn ouderlijk huis naar haar(zijn ex) gaat wanneer hij op reis naar Thailand met L gaat. Eenzijdig bestaan is de periode dat Tim Foncke erg op zichzelf is en ook enige tijd in een hostel verblijft. Dit is echter wel de periode dat het contact tussen hem en Ann begint op te bloeien. Augustus en alles daarna is het moment waarop het openbare contact tussen hem en Ann ontstaat. De twee spreken af.

decor

Het boek speelt zich af rondom het jaar 2016, echter zijn er vele terugblikken naar het verleden en gaat er in het boek ook nog een tijdsperiode voorbij. Hoe lang deze precies duurt is onduidelijk maar wel kan er een inschatting gemaakt worden als je bedenkt dat hij een paar maanden bij zijn moeder intrekt, een vakantie met zijn ex, een paar maanden in een hostel verblijft, een tijd in zijn vaders oude appartement, op vakantie naar Frankrijk gaat, te horen krijgt dat zijn ex zwanger is, weer terug is en aanpapt met een oude geliefde en vervolgens met haar op reis gaat. Uit deze tijdlijn kun je op maken dat er toch echt een periode gedurende een jaar voorbij gaat.

Het boek heeft een chronologische tijdlijn maar er is wel sprake van vele ‘flashbacks’. In het boek is een mooie tijdlijn te herkennen maar door de vele terugblikken op het verleden kan het soms moeilijk zijn deze te volgen. Dit is ook te danken aan de parallelen verhaallijnen die ontstaan door de wisselende briefwerkingen met verschillende personages gedurende dezelfde periode, maar met een ander besproken tijdsperiode dan in de overig besproken brieven.

Het boek speelt zich voornamelijk in de ouderlijke woonplaats van de schrijver af, Aalst, maar ook op vele andere plekken zoals in Aaigem waar hij woonde met L, en Thailand waar hij op vakantie was met L, Die in Frankrijk waar hij meerdere malen naartoe ging in het boek(ook in flashbacks).

Stijl

Het boek De wegwijzers mogen weg heeft naar mijn mening weg van meerdere schrijfstijlen. De schrijver vertelt zowel een verhaal, wat dus een verhalende schrijfstijl is, maar tegelijkertijd een beschrijvende schrijfstijl. Deze is mogelijk te danken aan de tijd die hij door heeft gebracht op het podium, maar hij heeft zeker stukjes tekst, zinnen gedichtjes die je aan het denken zetten. Elke

normale tekst kan je natuurlijk aan het denken zetten, maar door het niet alles te zeggen en de lezer een eigen onderzoek te laten doen vind ik dat hij toch ook zeker beschrijvend schrijft. Hij geeft niet alles maar een vinger, een vinger waar je een hand van moet maken.

slotzin

Ik heb je lief en ik kom naar huis.

beoordeling

Tim Foncke. Hij was nog een onbekende schrijver voor mij en van zijn 'briefboeken' was ik mij nog zeker niet bewust. Met ook weinig onderzoek had ik mijn boek gekozen en waande mij in het diepe. Een briefboek. Het was wennen dat geef ik eerlijk toe. Een boek die bestaat uit brieven. In het begin dacht ik dat het alleen in het begin zo was maar al gauw werd duidelijk dat heel het boek in deze schrijfstijl geschreven was. Hoe snel ik in het begin een hekel aan de schrijfstijl had, hoe snel ik het ook weer begon te waarderen. Door de manier van schrijven werd het boek een uitdaging, het gaf meer stof om over na te denken. Buiten dat hielp het je ook personages te herinneren wanneer hij opeens aan een eerder voorgekomen personage schrijft. Door de manier van schrijven lopen meerderen verhaallijnen door elkaar wat het dus ingewikkelder maakt om te lezen, maar desondanks leest het gemakkelijk weg. Hij schrijft brieven aan vrienden familie en liefdes, hierin overlappen sommige tijden elkaar en voor de oplettende lezer kruisen sommige wegen elkaar eerder dan van tevoren gedacht. Hij schrijft over zijn leven, zijn alcoholisme, zonder dat hij toegeeft, geeft hij toe.

Het dronkenmansverdriet en de humor missen een standvastig promillage in ‘De wegwijzers mogen weg’

MARGOT KENNISMAANDAG 28 MAART 2022

Schrijvers met een alcoholprobleem, je zou er een hele bibliotheekvleugel mee kunnen vullen. Tot voor kort zou ook **Tim Foncke** (ex-stand-upcomedian en lid van Moedig Achterwaarts, het collectief waarvan ook **Delphine Lecompte**, **Piet De Praitere** en **Joke Van Caesbroeck** deel uitmaken) daar staan prijken. Tot voor kort dus, want sinds ‘De wegwijzers mogen weg’ heeft Foncke de fles naar eigen zeggen definitief afgezworen. Als schrijver werd hij vooral bekend met zijn brievenromans die al eens een relletje à la flamande veroorzaakten. ‘De wegwijzers’ is opnieuw zo’n brievenroman, waarin Foncke aan zijn lieven, ex-lieven en jeugdvrienden verslag doet van zijn dagen. Die bestaan voornamelijk uit wandelen, mijmeren over het verleden, brieven schrijven en drinken. Véeel drinken. Qua toon krijg je als lezer wat je zou verwachten van een ‘literair stand-upper’: brutaal, een tikje stoer en niet te beroerd om zichzelf geregeld in de zeik te zetten. Soms werkt dat, vaker missen het dronkenmansverdriet en de humor een standvastig promillage. Naar het einde toe kruipt er meer tevredenheid en kwetsbaarheid in de brieven, wat het niveau ten goede komt. Foncke schrijft innemender als hij de alcohol, ‘zonnebril voor de ziel’, durft af te zetten. Dat belooft.

18 vragen: overhoor jezelf

*

Bronnen

- <https://www.lebowskipublishers.nl/auteur/989/tim-foncke.html>
- https://nl.wikipedia.org/wiki/Tim_Foncke
- <https://www.humo.be/achter-het-nieuws/het-dronkenmansverdriet-en-de-humor-missen-een-standvastig-promillage-in-de-wegwijzers-mogen-weg~b1d58625/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>